

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De ordinibus sacris. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

Ex decr.
Calist. pa
pe, ca. 4.

Quoniam sicut alterius vxor, nec adulterari ab alio, vel iudicari aut disponi, nisi à proprio viro viuente permittitur, sic nec vxor episcopi, vel presbyteri, quæ eius Ecclesia vel parochia indubitate intelligitur, eo viuente, ab altero diiudicari vel disponi, vel eius concubitu frui permittitur. Vnde ait Apostolus: Alligata est vxor legi, quandiu vir eius viuit. Eo verò defuncto, soluta est à lege viri. Similiter & Ecclesia, quæ vxor sacerdotis dicitur, eo viuente ei alligata est. Eo verò defuncto nubat in domino, id est, regulariter. Si enim eo viuente alteri nupserit, adultera iudicabitur.

Ex epistola
Isidori

Domino sancto, meritisq; beato fratri Lantfredo episcopo, Isidorus episcopus. Perlectis sanctitatis tui litteris, gauisus sum quòd optatam salutem tuam earum litterarum cognoui. De his autè quæ in sequentibus insinuare et quæ tui sermo studuit, gratias ago Deo, quòd sollicitudine officii pastoralis tibi impedis, qualiterq; ecclesiastica officia ordinentur perquiris. Et licet omnia prudentia non sint cognita: tamen quia affectu fraterno me consulisti, parte qua valeo, expediam: & de omnibus Ecclesiæ gradibus, quid ad quælibet pertineat, eloquar. Ad psalmistam pertinet officium canendi, dicere laudes, responsoria, quicquid pertinet ad cantandi peritiam. Ad ostiarium nanque pertinent clauis Ecclesiæ, vt claudat & aperiat templum Dei, & omnia quæ sunt intus, extraque custodiat, fideles recipiat, excommunicatos & infideles excipiat.

Ad lectorem pertinet lectiones pronunciare, & ea quæ propheta vaticinarint populis prædicare. Ad exorcistam pertinet, exorcismos memoriter retinere, manusq; super energumenos & catechumenos in exorcizando imponere. Ad acolytum pertinet, præparatio luminarium in sacramento. Ipse cereum portat, ipse suggesta pro Eucharistia calicis præparat. Ad subdiaconum pertinet, calicem, patenam ad altare Christi deferre, & leuitis tradere, et quæ ministrare: vrcecolū quoque & aquamanile, & mantergium tenere, episcopo, presbytero, & leuitis pro laudibus ante altare manibus coram præbere. Ad diaconum pertinet, assistere sacerdotibus, & ministrare in omnibus

quæ aguntur in sacramentis Christi, in baptifino fcilicet, in chrifmate, & patena, & calice, oblationes quoq; inferre, & difponere in altari: componere etiam mēfam domini atque veftire, crucem ferre, & prædicare Euangelium & Apoftolum. Nam ficut lectoribus vetus teftamentum, ita diaconibus nouum prædicare præceptū eft. Ad ipfum quoque pertinet officium precum, & recitatio nominum. Ipfe præmonet aures ad dominum, ipfe hortatur orare, ipfe clamat, & ipfe pacem annunciat. Ad presbyterum pertinet, facramētum corporis, & fanguinis domini in altari Dei conficere, & orationem dicere, & benedicere dona Dei. Ad epifcopum pertinet, basilicarum cōfecretio, vnctio altaris, & confectio chrifmatis. Ipfe prædicta officia, & ordines ecclefiafticos diftribuit. ipfe facras virgines benedicit: & dū præceffit vnusquisque in fingulis, hic tamen eft præordinator in cunctis. Hi funt ordines ac ministeria clericorum, quæ tamen autoritate pōtificali in archidiaconi cura & primicerii, ac thefaurarii follicitudine diuiduntur. Archidiaconus enim imperat fubdiaconis & leuitis, ad quem ifta ministeria pertinent. Ordinatio veftiendi altare ad leuitas, cura incenfi, & facrificij neceffaria follicitudo, quis leuitarum Apoftolum & Euangelium legat, quis preces dicat, feu refponforiū in dominicis diebus aut folemnitatū decantet, follicitudo quoque parochianorum & ordinatio, & iurgia, ad eius pertinent curā. Præparandas diocelanas basilicas, ipfe fuggere facerdoti. Ipfe inquit parochias cum iuffione epifcopi, & ornamenta, vel res basilicarum parochianarum, gefta libertatū ecclefiafticarum epifcopo idem refert, collectā pecuniam de communionem ipfe accipit, & epifcopo defert, & clericis partes proprias idem diftribuit.

De Ecclefijs, feu sanctis nouiter inuentis. Cap. LI.

DE Ecclefijs, feu sanctis nouiter fine autoritate inuentis, nifi epifcopo probate, in cuius territorio eft, minimè venerentur, falua etiā de hoc, & de omnibus Ecclefijs canonica autoritate. *Ex cōcil. Agripinensi, cap. 5.*

Vi vnaquæque Ecclesia mansum integrum habeat sine feruitio. Cap. LII.

Sancitū eft, vt vniciquæ Ecclefiæ vnus mansus integer *Ex cōcil. Vvomar. cōcil. ca. 12* absque yllo feruitio attribuatur, & presbyteri in eis